

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Emund Lagmands Saga

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Emund Lagmands Saga", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: [https://tekster.kb.dk/text/gv-1817\\_306\\_14-com-root.pdf](https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_306_14-com-root.pdf) (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

håndgribelige.

sigter til de svenske polyhistorer Olof Rudbeck d.æ. og hans søn Olof Rudbeck d.y. Faderens historiske afhandling *Atland eller Manheim* bind 1-5 (1677-1702) var meget populær i sin samtid, men blev af 1700-tallets historikere kritiseret for sin fantasifulde bevisførelse og sammenblanding af mytologi, arkæologi og historie. Rudbeck hævder blandt andet, at Sverige er det forsvundne Atlantis. Grundtvigs mening er altså, at svenskerne er gode til at digte, hvis man ved digtning forstår illusioner og skrøner.

helt sikkert.

bemærkelsesværdigt.

fra området Uppland i Mellemsverige.

her: sveernes, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

datter af en elskerinde.

bemærkelsesværdigt.

var den ypperste.

manglede hverken.

slægt.

upålidelig, falsk person.

undtagen.

dvs. gøterne, det folkeslag, som hørte til i det sydlige Sverige (Götaland, nord for Skåne).

hørt, erfaret.

her: sveernes, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

skaffe sig af med ham, dvs. sveernes konge.

dvs. datter.

dvs. mente.

dvs. gøterne fra Västergötland i det sydlige Sverige (nord for Skåne).

her: sveerne, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

lå for afsides, uden for rækkevidde.

her: sveernes, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

bad (gl. pluralis).

hos hvem.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 7.591, og Grundtvig 1845, nr. 2.114. Uråd betyder: ulykke, truende fare.

dommersædet.

interessant, bemærkelsesværdigt.

pelsværk; især brugt om egernets grå vinterpels.

gravede (gl. præteritum).

efter.

interessante, bemærkelsesværdige nyheder.

interessante, bemærkelsesværdige nyhed.

interessant, bemærkelsesværdig nyhed.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

vikingetogt.

ved, ud for.

dvs. svær, stor.

begyndte det at blæse kraftigt.

våbenbrødre, kampfæller.

ved, ud for.

alle sammen.

griskhed.

interessant, bemærkelsesværdig nyhed.

Her sigtes til Upsalalov, eller den i Upsal gældende lov. Den egentlige *Upplandslagen* blev først stadfæstet i 1296, dvs. for sent ift. *Heimskringla*.

nuvel.

ædle, ypperlige.

dømt til at betale skadeserstatning.

dvs. en unggris, der endnu ikke kan føde unger, i stedet for en so.

dvs. hælvtten, halvdelen.

skade, som medfører vanære (fast udtryk).

den sagsøgte.

skal betale (optativ).

skadeserstatning.

tredobbelt.

et år (inklusive den dag, hvorfra man tæller).

skal han have (optativ).

andel i familiens formue.

her: skatkammer.

krævede skadeserstatning.

appellerede til eller underkastede sig den i Upsal gældende lov.

domstolen.

der blev fældet partiske domme eller afvejet fra retten.

sig (imperativ pluralis).

mænd af ypperlig herkomst.

uenige.

Her sigtes formentlig til Upsalating i Tiundaland, hvor kongen holdt til.

fejlagtig erstatning.

dvs. en unggris, der endnu ikke kan føde unger, i stedet for en so.

dvs. hælvtten, halvdelen.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

markant, mærkbar.

dvs. datter.

der ikke er.

vare ved, bestå.

blæser dem et stykke, er ligeglade med dem. Her sigtes til kristningen af Sverige og folkets efterfølgende afvisning af de nordiske guder fra hvem den svenske kongeslægt ifølge sagnhistorien mentes at nedstamme.

dristig i sin tale, ligefrem.

arrigskab; hadefuld tale.

grisk.

misundelig; hadefuld.

oldisl., 'Otte trættekær, havesyg, ildesindet, tåbelig dum'.

nuvel.

veksler en daler til tre mark, dvs. til det halve af dens værdi. Ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 5.141, og Grundtvig 1845, nr. 1.507.

her: sveerne, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

landets indbyggere.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 7.614, og Grundtvig 1845, nr. 409.

på flugt, forsvundet.

her: sveer, dvs. det folkeslag, som hørte til i Uppland i Mellemsverige.

mønstring af væbnede mænd; kamp.

sammensværgelsen, oprøret.

før.

slem.

giv (imperativ pluralis).

forhandle.

utilfredsheden.

behagede kongen.

sammenstimlen.

ikke.

sveer fra området Uppland i Mellemsverige.

dvs. gøtere fra Västergötland i det sydlige Sverige (nord for Skåne).

degenererede.

fra området Uppland i Mellemsverige.

sveer fra området Uppland i Mellemsverige.

vælge, kåre.

af ypperlig, ædel slægt. I den samlede oversættelse bevarer Grundtvig originalens form med ordet ægtefødt, som er den korrekte oversættelse af originalens 'øðliborinn' (Snorre Sturluson 1818-1823, bind 2, s. 144).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

dvs. en vender, vendisk.

sveer fra området Uppland i Mellemsverige.

på en anden måde.

stamtavlen; arvefølgen.

hofmænd.

tilladelse til at vende hjem.

## Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1845) *Danske Ordsprog og Mundheld*. København
- Mau, E. (1879) *Dansk Ordsprogs-Skat 1-2*. København
- Snorre Sturluson (1818-1823) *Norges Konge-Krønike*, bind 1-3, overs. af N.F.S. Grundtvig. København